

Canticum fratris Solis

Sangen om broder Sol

Sangen om broder Sol, ofte blot kaldt Solsangen på dansk, er digtet af Frans af Assisi (1182-1226).

Solsangen er blevet til over længere tid. Således er den første del af Solsangen blev digtet, da Frans opholdt sig i et enebo, der siden er blevet et lille kloster ved navn La Foresta nær Rieti, mens de sidste strofer om broder Død først er digtet, da Frans lå meget syg i San Damiano uden for Assisi.

Når alt kaldes broder eller søster, er det udtryk for, at alt er skabt af Gud, der er vor fælles Fader. Af samme grund har selv naturen krav på respekt og hensyn. På Frans' tid var det ellers ikke det almindelige syn på naturen.

På Frans' tid var latin det sprog, man sædvanligvis skrev på. Frans kunne godt have digtet Solsangen på latin - måske med lidt hjælp af hans nære ven, frater Leo, men han valgte det talte sprog, en tidlig udgave af italiensk. Af samme grund er digtet også sproghistorisk interessant, for det er viser et trin i udviklingen fra latin til italiensk.

Når noget kaldes søster og andet broder, skyldes det, at substantiver, der er femininum på latin / italiensk, selvfølgelig kaldes søster, mens ord i maskulinum kaldes broder. Brugen af neutrum kendes ikke på italiensk - eller fransk og spansk - , for neutrumsord blev allerede i senantikken slået sammen med maskulinum.

Den italienske tekst gengives efter *Opuscula Sancti Patris Francisci Assisiensis, denuo edidit iuxta codices mss. Caietanus Esser O.F.M., Grottaferrata 1978*. Den danske oversættelse bygger på Johannes Jørgensens oversættelse i: *Den hellige Frans af Assisi, Katolsk Forlag 1976*.

Solsangen

1	Altissimu onnipotente bon signore, tue so le laude, la gloria e l'onore et onne benedictione.	Allerhøjste, almægtige, gode Herre, din er al ære, lov og pris og al velsignelse.
2	Ad te solo, altissimo, se konfano, et nullu homo ene dignu te mentovare.	Dig alene, du Højeste, tilkommer de, og intet menneske er værdig at nævne dig!
3	Laudato sie, mi signore, cun tucte le tue creature, spetialmente messor lo frate sole, lo qual'è iorno, et allumini noi per loi.	Lovet være du, Herre, med alle dine skabninger, især herr broder Sol, som skaber dag, og du oplyser os ved ham.
4	Et ellu è bellu e radiante con grande splendore, de te, altissimo, porta significati-
one.	Og han er skøn og strålende med stor glans, på dig, du Højeste, er han et billed!
5	Laudato si, mi signore, per sora luna e le stelle, in celu l'ài formate clarite et pretiose et belle.	Lovet være du, Herre, for søster Måne og Stjernerne, på himlen har du skabt dem, klare og kostelige og skønne.

6	Laudato si, mi signore, per frate vento, et per aere et nubilo et sereno et omne tempo, per lo quale al e tue creature dai sustentamento.	Lovet være du, Herre, for broder Vind og for luften og skyerne og godt vejr og al slags vejr, hvorved du opholder alle dine skabninger.
7	Laudato si, mi signore, per sor aqua, la quale è multo utile et humile et pretiosa et casta.	Lovet være du, Herre, for søster Vand, hvilken er såre nyttig og ydmyg og kostelig og kysk.
8	Laudato si, mi signore, per frate focu, per lo quale enn' allumini la nocte, ed ello è bello et iocundo et robustoso et forte.	Lovet være du, Herre, for broder Ild, ved hvem du oplyser natten, og han er skøn og liflig og kraftig og stærk.
9	Laudato si, mi signore, per sora nostra matre terra, la quale ne sustenta et governa, et produce diversi fructi con coloriti flori et herba.	Lovet være du, Herre, for vor søster, moder Jord, som opholder os og bærer os og frembringer alskens frugter og farvede blomster og græs.
10	Laudato si, mi signore, per quelli ke perdono per lo tuo amore, et sostengo infirmitate et tribulatione.	Lovet være du, Herre, for alle dem, som af kærlighed til dig tilgiver deres fjender og udholder skrøbelighed og trængsel.
11	Beati quelli ke 'l sosterrano in pace, ka da te, altissimo, sirano incoronati.	Salige de, der i fred holder ud til det sidste, thi du, Allershøjeste, vil give dem den evige krone.
12	Laudato si, mi signore, per sora nostra morte corporale, da la quale nullu homo vivente po' skappare.	Lovet være du, Herre, for vor søster den legemlige Død, som ingen levende kan undfly.
13	Quai a quelli, ke morrano ne le peccata mortali: beati quelli ke travarà ne le tue sanctissime voluntati, ka la morte secunda nol farrà male.	Vé dem, der dør i dødssynd. Salige de, som har virket din allerseligste vilje, thi dem kan den anden død ikke gøre ondt.
14	Laudate et benedicete mi signore, et regravitate et serviateli cun grande humilitate.	Lover og priser Herren og takker ham og tjener ham i stor ydmyghed.

* * * * *